

CPO Kvarner, Podcentar Kvarner iz Rijeke

Moje iskustvo

KAKO NAPRAVITI NAJISKORISTIVIJE SLANO TIJESTO

Ako se već dulje vrijeme susrećem sa slanim tijestom kao sredstvom za modeliranje, intenzivnije sam se njime bavila posljednje dvije - tri godine. Potrebne naputke za izradu tijesta, rad s njime, bojenje, sušenje pronašla sam u nekoliko knjiga. Na početku mog rada javljala su mi se mnoga pitanja i problemi:

- Kojoj je omjer brašna i soli potreban?
- Treba li još nešto dodavati u smjesu?
- Prije ili za vrijeme miješanja?
- Kako i kada bojiti likove?
- Kako spajati dijelove?
- Kako, kako ... ?

DV MRAV, Čakovec

Intenzivnijim radom s djecom u vrtiću i radom kod kuće pronašla sam odgovore na mnoga pitanja. U svom radu koristim jednaki omjer soli i brašna. Vodu dodajem onoliko koliko je potrebno da dobijem gлатku smjesu. Nekon miješanja gotovo tijesto ostavljam da neko vrijeme odstoji jer mi se čini da je kasnije podatnije za modeliranje.

Radeći tako, zaključila sam da je bolje tijesto bojiti tijekom rada, a ne kasnije. Boju, temperu, stavljam u manjim količinama u tijestu koje zamjesim, tako da dalje radim s već obojenim tijestom. O količini tempere u tijestu ovisi nijansa boja. Većina tih boja, nakon sušenja i kristalizacije soli u tijestu, poprima svijetliju,

pastelnu boju. Ako želim dobiti intenzivnije nijanse koristim lak-boju za bojenje drva, koja se teže suši. Neke boje dobila sam zamjenjujući dio brašna žutim grizom, mljevenom crvenom paprikom, paprom, cimetom, mljevenom crnom kavom ... Prije početka rada radno mjesto prekrijem masnim papirom kako se tijesto ne bi ljeplilo za radnu površinu.

Alati kojima se služim pri modeliranju su raznoliki drveni štapići, čačkalice, nožići, slamčice, žličice, lopatice za rezanje, valjci, istiskivači za češnjak, plastični komadići mrežica, kistovi ... Gotove osušene radove ukrašavam sitnim detaljima (ukrasne vrpce, sitni plodovi, perlice ...) Kako bi dijelovi figura (npr. oči) došli do izražaja, koristim se paprom u zrnu ili klinčićima. U početku sam sve figure radila plošno. Kako bih i toj plošnosti dodala još jednu dimenziju (debljinu) poslužila sam se aluminijskom folijom koja je vrlo fina i podatna za gužvanje. Njome

bih napunila unutrašnjost figura, npr. slona, kišobran, psa. Kasnije sam izradivala i likove u stopećem ili sjedećem položaju. Tu sam našla na probleme od kojih neke nisam ni do danas rješila. Kako napraviti lik čovjeka ili životinje koja stoji ili sjedi, a da se ne deformira pod svojom težinom? Mnogo tijesta na jednom mjestu preveliko je opterećenje za donji dio figure. Nakon više uzastopnih pokusa poslužila sam se komadićima žice koje sam u početku umetala samo kao pojačanje, a kasnije od njih pravila obrise figure na koju sam nadograđivala tijesto.

Pri spajanju dijelova koristim se kistom i vodom nastojeći ne pretjerati s količinom vode kako tijesto ne bi bilo premekano. Figuru obogaćujem detaljima koje nanosim uz pomoć čačkalice ili štapića. Istim alatima bušim rupice kroz koje kasnije

DV ZVONČIĆ, Zagreb

DV ZVONČIĆ, Zagreb

provlačim vrpcu ili u tijestu umećem komadiće savinute žice na kojima predmet visi.

U većini slučajeva gotove radove sušim u pećnicu na temperaturi od 30-50°C nekoliko sati. Uočila sam da se tanki predmeti pri sušenju lako deformiraju pa sam, eksperimentirajući, pronašla optimalnu deblijinu plošnih likova od slanog tjesteta.

Pripremljeno tijesto nanosiš sam na veće plutene ploče, ljsuse jaja, staklo, vrpce u boji, deblji karton ... Gotove likove ljepliš sam na okvire slike, na staklene bočice, kartonske kutije, veće plutene čepovate. Ukrasima od tijesta ukrasila sam novogodišnje drvce, vjenčiće, uskršnju košaricu ...

DV ZVONČIĆ, Zagreb

Lijepo je kad čovjek stvara nešto što mu čini zadovoljstvo, kada neprestano nešto novo otkriva, a pritom je sretan jer dio toga može darivati, dio izložiti, a mnoga svoja iskustva podijeliti s djecom s kojom svakodnevno boravi.

Za izradu lutke potreban je jedan štapić, konop ili vezica te tijesto od 1 šalica brašna i 1 šalica morske soli s malo vode.

Ako želimo lutku odmah obojiti, pri izradi tijesta moramo koristiti temperu koju ćemo dodati u tijesto. Lutku od neobojenog tjesteta možemo naknadno obojati temperom ili lak-bojom.

Vesna Turina